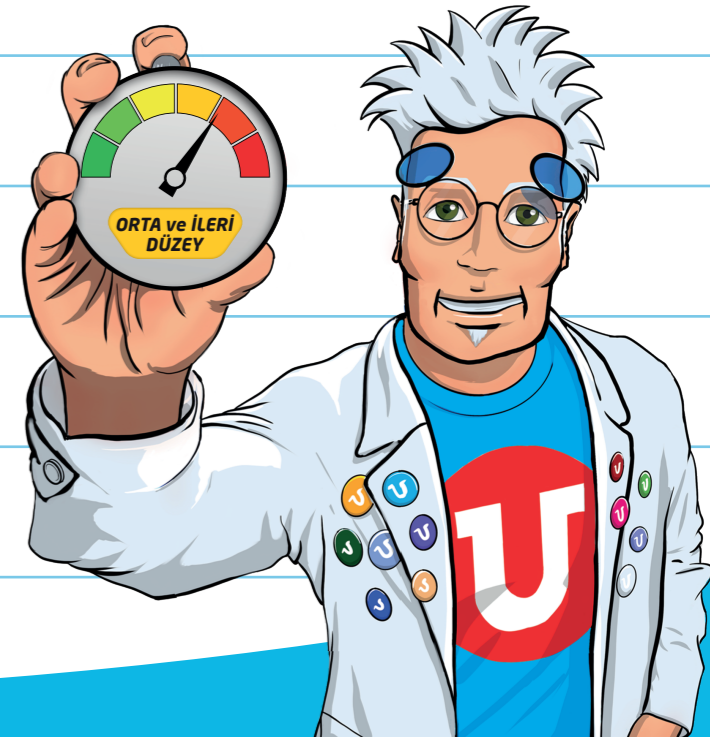

9. Sınıf Orta ve İleri Düzey Tarih Soru Bankası

*İlk İnsanların Hayat Tarzı -
Sözlü Kültür ve Tarih
Öncesi Devirler*

İLK İNSANLARIN HAYAT TARZI - SÖZ- LÜ KÜLTÜR VE TARİH ÖNCESİ DEVİRLER

İNSANLIĞIN İLK İZLERİ

TARİH ÖNCESİ DEVİRLER

**ANADOLUDAKİ TAŞ ÇAĞ İNSAN
İZLERİ BULUNAN MAĞARALAR**

**ANADOLUDAKİ BAŞLICA ESKİ
YERLEŞİM YERLERİ**

İNSANLIĞIN İLK İZLERİ

→ İlk İnsanların Hayat Tarzı ve Geçim Kaynakları

Yaşam Şekli ? → Göçebelik → Neden ? → Buzul Çağı'nın yaşanması

Sonuçları

Korunakları?

Mağara ve Ağaç kovukları

Geçim Kaynakları?

Avcılık ve toplayıcılık

Tarım ve Yerleşik Hayat
Nasıl Başladı ?

İklimin yumuşaması ve
nüfus artışının etkisi

Anadoludaki Taş Çağ İnsan İzleri Bulunan Mağaralar

Mağaralar	Farklı Özellikleri	Ortak Özellikleri
Karain Mağarası (Antalya)	 A map of Turkey with four black dots indicating the locations of caves. The dots are labeled in red: Yarımburgaz (northwest coast), Tekkeköy (east coast), Karain (southwest coast), and Beldibi (southwest coast, near Karain). A large red watermark 'KAYINLARI' is overlaid diagonally across the map.	
Tekkeköy Mağarası (Samsun)		
Beldibi Mağarası (Antalya - Kemer)		
Yarımburgaz Mağarası (İstanbul)		

Anadoludaki Taş Çağ İnsan İzleri Bulunan Mağaralar

Mağaralar	Farklı Özellikleri	Mağaralar
Karain Mağarası (Antalya)	Anadolu'daki en eski mağara Eşyaların bazılarının üzerinde şematik insan ve hayvan figürleri	Tarih öncesi döneme ait olma
Tekkeköy Mağarası (Samsun)		Taştan yapılmış av aletleri
Beldibi Mağarası (Antalya - Kemer)	Anadolu'daki ilk örnekler olarak nitelendirilen çanak çömlek parçaları da çıkarılmıştır	Mağara duvarında resim
Yarımburgaz Mağarası (İstanbul)	Mağara duvarına yapılmış iki gemi tasviri denizcilikle uğraştıklarını göstermektedir.	

TARİH ÖNCESİ DEVİRLER (PROHİSTORİK DEVİRLER)

Kaba Taş Devri =
Eski Taş (Paleolitik)

- Buzul Çağı
- Göçebelik
- Mağara yaşamı
- Avcılık – Toplayıcılık

Kaba Taş Devri =
Eski Taş (Paleolitik)

- Buzul Çağı
- Göçebelik
- Mağara yaşamı
- Avcılık - Toplayıcılık

Yontma Taş Devri =
Orta Taş (Mezolitik)

- Buzul Çağı
- Göçebelik
- Mağara yaşamı
- Avcılık - Toplayıcılık
- Ateş

Cilalı Taş = Yeni Taş (Neolitik)

İklim Yumuşadı

Yerleşik hayat

Tarım
Köy

Hayvancılık
Dokuma sanatı

Mimari

Artı Ürün
Köle ve soylu
Takas - ticaret

Seramik

Orak

Saban

Tekerlek

Kaba Taş Devri = Eski Taş (Paleolitik)

- Buzul Çağı
- Göçebelik
- Mağara yaşamı
- Avcılık - Toplayıcılık

Yontma Taş Devri = Orta Taş (Mezolitik)

- Buzul Çağı
- Göçebelik
- Mağara yaşamı
- Avcılık - Toplayıcılık
- Ateş

Cıvalı Taş = Yeni Taş (Neolitik)

İklim Yumuşadı

Yerleşik hayat

Tarım
Köy
Mimari

Hayvancılık
Dokuma sanatı

Artı Ürün
Köle ve soylu
Takasa - ticaret

Seramik

Orak

Saban

Tekerlek

Bakır Devri = (Kalkolitik Devir)

- Taş - Bakır
- Metal kaplar
- İlk şehirler

Tunç Devri =

- İlk madeni silahlar
- Anadolu'da yazı

Demir Devri =

- 1538 derecelik ısı

TARİH ÖNCESİ DEVİRLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

- Tarih Öncesi Devirler, kullanılan araç gereçlere göre adlandırılır.
- Tarih öncesi Devirler'in başlama ve bitiş tarihleri bölgelere göre değişir.

- Kendi içine kapalı gelişen toplumlar, her devri sırasıyla yaşamak zorundadır.
- Bazı bölgeler savaş, göç, ticaret ve istila gibi nedenlere bir devri yaşamadan üst devre geçebilmiştir

ANADOLU DA BAŐSLICA ESKİ YERLEŞİM YERLERİ

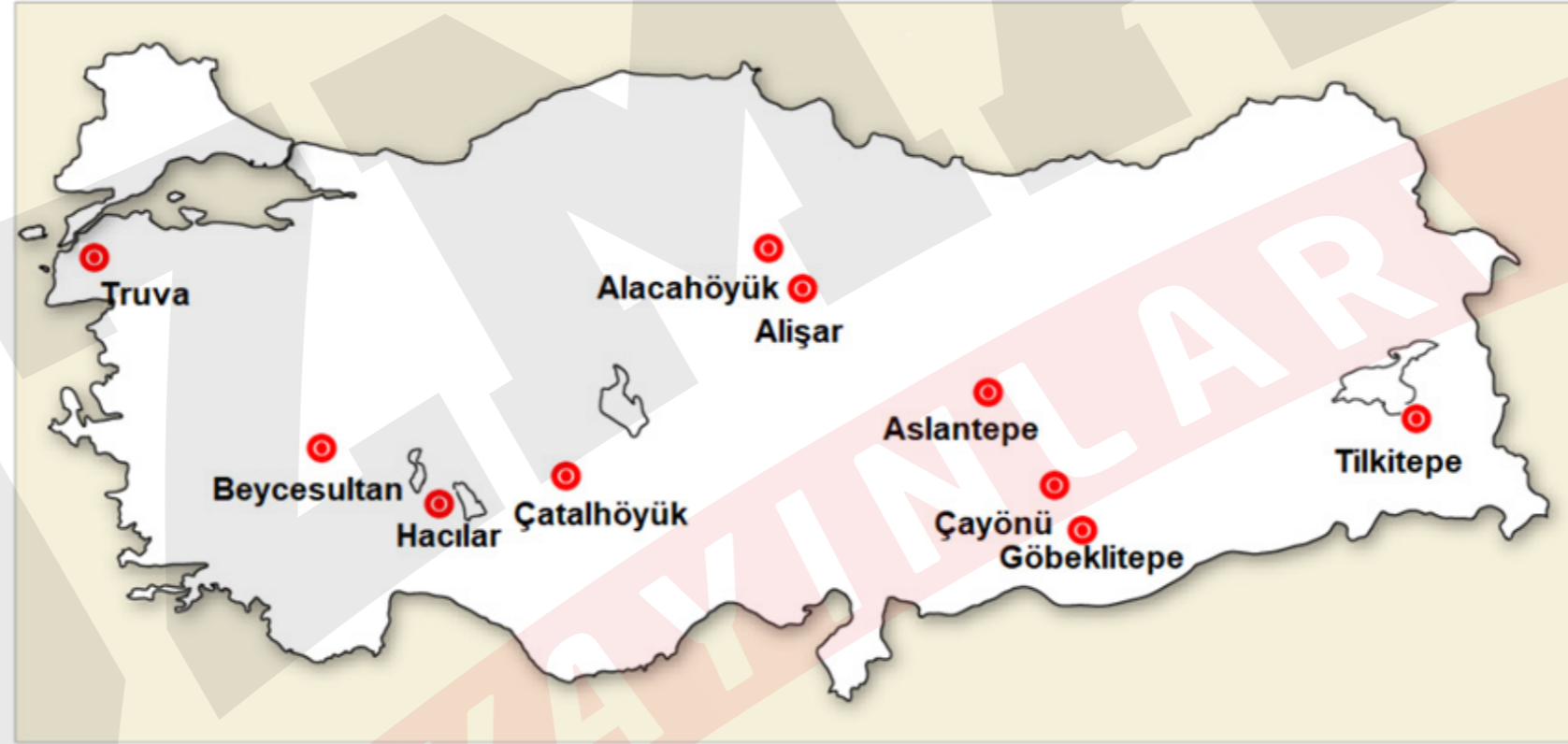
Göbeklitepe (Őanlı Urfa)

Çayönü (Diyarbakır)

Çatalhöyük (Konya)

Alişar (Yozgat)

Truva (Çanakkale)

Tilkitepe (Van)

Hacılar (Burdur)

Beycesultan (Denizli)

Alacahöyük (Çorum)

Göbeklitepe (Şanlıurfa)

- Göbeklitepe'nin tarihi M.Ö. 9600 Neolitik Dönem.
- Göbeklitepe, şu ana kadar keşfedilen tarihinin en eski insan eli ile inşa edilmiş tapınağı olarak kabul edilir.

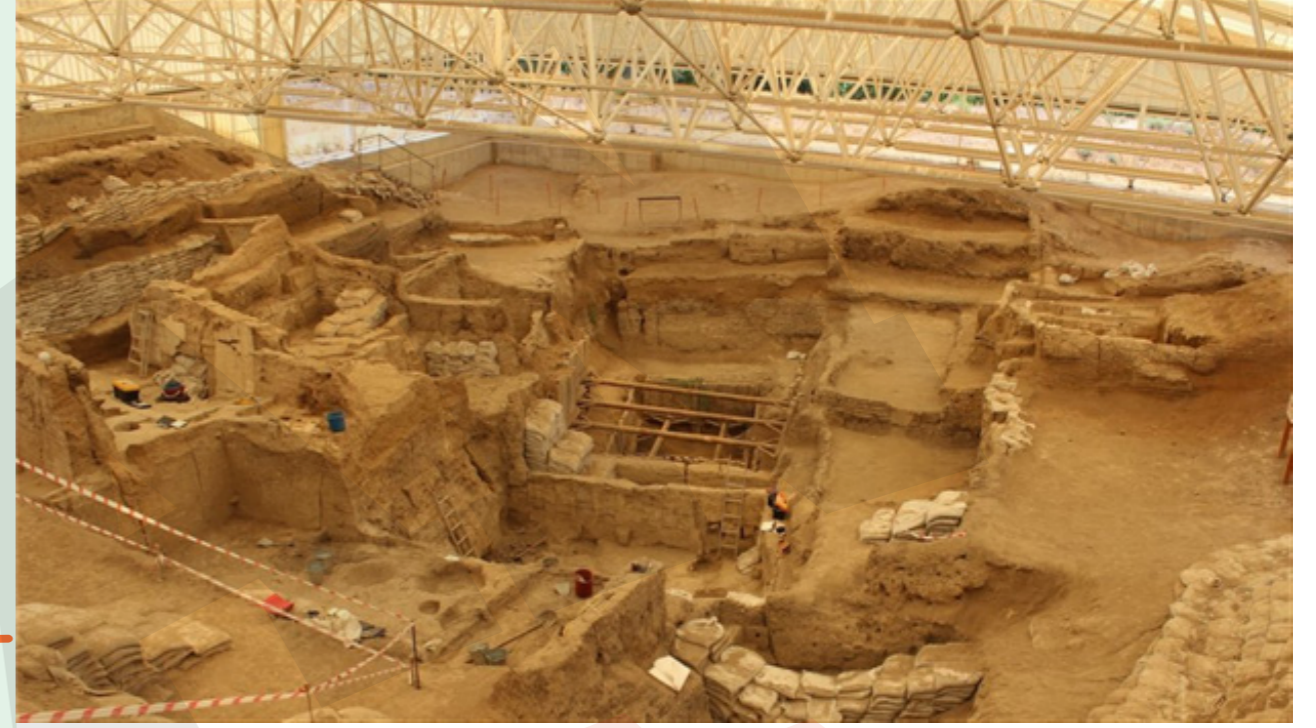
Çayönü (Diyarbakır)

- Anadoluda bulunan ilk köy yerleşim yeridir.
- Çayönü kazılarında günümüze kadar gelen taş temelli kerpiç binaların ilk örneklerine rastlanmıştır.

Çatalhöyük (Konya)

- Çatalhöyük, insanlık tarihinin ilk şehir yerleşmesi olarak kabul edilmiştir.
- Anadoluda ilk tarım yapılan yer olarak kabul edilir.
- Evler bitişik düzende yapılarak dışa karşı korunaklı hale getirilmiştir.

Alacahöyük (Çorum)

- 4 kültür katmanı vardır. İlk ikisi Tunç Çağına aittir.
- 14 Kral mezarı boğa ve geyik heykelcikleri, demir hançerler, kemer tokaları, altın taşlar, bilezikler Hititlerin sembolü olan Güneş kursu bulunmuştur.

Truva (Çanakkale)

- Homeros'un İlyada Destanı'ndaki Truva Savaşı ve Truva Atı ile tanınır.
- M.Ö. 3000'lerde başlayan Truva kültürü sırasıyla per, Büyük İskender, Selevkos, Pergamon Krallığı ve Romalılar egemenliğine girmiştir.

Alişar (Yozgat)

- MÖ: 5500 yıllarında Kalkolitik (Bakır) Çağı'ndan başlayarak, Erken Tunç Çağı'nı, Hitit, Frig, Med, Pers, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı uygarlıklarını kapsayan bir dönemle ilgili bulgulara rastlanmıştır.

Örnek:

Aşağıdakilerden hangisi tarih öncesi dönem insanları hakkında bilgi edinilebilecek kalıntılardan biri değildir?

- A) Kerpiçten ilkel konutlar
- B) Kemik olta uçları
- C) Mağara duvarlarındaki resimler
- D) Keramikten yapılmış gereçler
- E) Diplomatik belgeler

YAYINLARI

Örnek:

Tarih öncesi devirlerle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yazının kullanımından önceki dönemlerdir.
- B) Taş ve Maden devirleri olarak iki ana başlıkta incelenir.
- C) En uzun dönem Demir Devri'dir.
- D) Yazı olmadığı için bilgiler yoruma dayalıdır.
- E) Kullanılan araç ve gereçlere göre adlandırılmıştır.

Örnek:

Paleolitik (Eski Taş) Devri'nde kadınlar daha çok toplayıcılık yaparken erkekler avcılık ile uğraşmışlardır.

Buna göre, Paleolitik Dönem ile ilgili;

- I. iş bölümünün başladığı,
- II. üretici yaşama geçildiği,
- III. yerleşik hayatın başladığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I ve III

E) I, II ve III

Örnek:

Tarih öncesi dönemlerle ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tarih öncesi devirlerin başlama ve bitiş tarihleri bölgeden bölgeye değişebilir.
- B) Tarih öncesi devirlerin yaşanma süreleri bütün bölgelerde aynıdır.
- C) Toplumlar aynı zaman dilimlerinde aynı devirleri yaşamamış olabilir.
- D) Tarih öncesi devirler kullanılan araç ve gereçlere göre adlandırılmıştır.
- E) Eski Taş - Orta Taş - Yeni Taş - Bakır - Tunç- Demir sırası ile yaşanmıştır.

Örnek:

Yeni Taş Devri'nde,

- ırmak ve göl kıyılarında ilk köyler inşa edilmiş,
- bitki liflerinden giysiler dokunmuş,
- yiyecekleri saklamak için topraktan çanak çömlekler yapılmıştır.

Bu bilgiler doğrultusunda Yeni Taş Devri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplu yaşam biçiminin başladığı
- B) Yerleşik hayata geçildiği
- C) Seramikten araç gereç yapıldığı
- D) Maden devrinin yaşandığı
- E) Üretici bir ekonomik anlayışın bulunduğu

